

AKADEMIN FÖR UTBILDNING OCH EKONOMI
Avdelningen för utbildningsvetenskap

Ett land, två världar

En kvalitativ studie om vilken påverkan ett dubbelkulturellt liv kan ha på unga kvinnor och deras kvinnoideal

Saman Ullah

2017

Examensarbete, kandidatexamen, 15hp
Pedagogik
Hälsopedagogiska programmet
Pedagogik 61-90hp

Handledare: Elisabet Hedlund
Examinator: Peter Gill

Förord

Jag vill börja tacka alla deltagare som har ställt upp i denna studie, utan er hade studien inte varit möjlig. Jag vill även rikta ett stort tack till min handledare för att ha väglett mig genom studiens gång!

Tack.

Saman Ullah

Ullah, S.(2017). *Ett land, två världar. En kvalitativ studie om vilken påverkan ett dubbelkulturellt liv kan ha på unga kvinnor och deras kvinnoideal*. Pedagogik 61-90, examensarbete (kandidatuppsats). Högskolan i Gävle, Akademi för utbildning och ekonomi.

ABSTRACT

Länge har kvinnan ansetts vara svagare både psykiskt och fysiskt därmed har mannen varit överordnad kvinnan under historiens gång. Idag lever vi i ett land som är känt för sitt jämställda samhälle men om vi blickar tillbaka i historien så kan vi se hur kvinnoidealen har förändrats genom tiderna. Idag lever vi ett multikulturellt Sverige där vi glömmer att vi delar vår kultur med omgivningen. Många tjejer lever idag i ett svenskt samhälle med en annan kultur, men frågan är hur det är att leva med en dubbelkultur.

Denna studie undersöker om en uppväxt med dubbla kulturer bidrar till extra press på unga kvinnor, på grund av det kvinnliga idealet inom enskilda kulturer. Resultatet visade att tjejerna med en dubbelkultur kände sig pressade eftersom de försökte tillfredsställa sina föräldrars önskningar om hur en kvinna bör vara, samtidigt som de unga kvinnorna försökte platsa in och bli accepterade i samhället.

Nyckelord: kulturella skillnader, skönhetsideal, normer, traditioner, samhällskultur

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
2. Bakgrund	2
2.1 Kvinnan genom tiderna.....	2
2.2 Vad är kvinnligt?.....	4
2.3 Kultur	6
2.5 Sammanfattning	9
3. Problemformulering	9
3.1 Syfte och frågeställningar	10
4. Metod	10
4.1 Val av ansats och metod	10
4.2 Intervju.....	11
4.3 Urval.....	12
4.4 Tillvägagångssätt	13
4.5 Transkribering	13
4.6 Analys av rådata	13
4.7 Etiska principer	14
5 Resultat	14
5.1 Hinder och begränsningar	14
5.2 Uppfostran och föräldrars förväntningar.....	16
5.3 Samhällets förväntningar.....	18
5.4 Sammanfattning	19
6. Diskussion	20
6.1 Resultatdiskussion	20
6.2 Hinder och begränsningar	20
6.3 Uppfostran och föräldrars förväntningar	21
6.4 Samhällets förväntningar	23
6.5 Metoddiskussion	24
7. Slutsats	25
8. Vidare forskning	25
9. Referenser	26
Bilaga 1.	
Missiv	
Bilaga 2.	
Intervju	

1. Inledning

Så länge flickor lär sig att de skall stå inåt med tårna, prata med ljus röst och inte våga ta i en boll eftersom de sedan de föddes har förstått att bollar är för pojkarna – så länge är de också fast i en begränsande roll, den urgamla att behaga mannen (Dowling 2000, s. 2).

Ända sedan barnsben har det kvinnliga idealet blivit uppvisat för mig. Problematiken var att jag utifrån egna erfarenheter upplevde att det var två olika ideal från två olika kulturer som presenterades för mig. I hemmet sprudlade en viss kultur om hur jag som tjej skulle se ut eller uppföra mig, samtidigt kunde jag ta ett steg ut i världen och känna hur en annan kultur grep tag i mig och förvirrade mig på nytt varje dag.

En uppväxt med två olika kulturer har gett mig en inblick i två olika världar där jag som en och samma kvinna uppfattas på två helt olika sätt. I vårt multikulturella Sverige idag kan jag känna av skillnader i hur en kvinna uppfattas, vilka krav som sätts på henne samt hur hon framstår i betraktarens ögon beroende på kulturtillhörighet. Litteraturen *Beauty Matters Brand* (2000) inleds med en dikt där jag valt att ta ut följande citat som väcker tankar kring kvinnan i dagens samhälle.

What exactly is beauty?

Who gets to decide wheter or not we are beautiful?

We surely can't decide for ourselves for the world would scorn us as conceited.

Look in the mirror!

Trace the shape of your nose, run circles around your eyes, your lips.

Try to make your hair catch the light so it shines ever so perfectly.

You whisper under your breath, "I guess I am pretty" but is it you that gets the final say?...

(Brand 2000, s.1).

Denna dikt ger mig känslan av en osäkerhet som kan hittas bland kvinnor ute i samhället på grund av att man bör följa ett ideal. Med denna uppsats vill jag undersöka vad som förväntas av en kvinna med två olika kulturella perspektiv men som enbart lever i ett land. Jag vill med denna studie se om kulturella skillnader i dagens samhälle kan leda till extra press hos tjejer som lever med dubbla kulturer.

2. Bakgrund

I detta avsnitt kommer det kvinnliga idealet att tas upp ur ett historiskt perspektiv och tidigare forskning om olika kulturer och dess påverkan kommer att presenteras. Jag kommer att nämna olika förklaringar om vad kultur är och även vad som menas med dubbla kulturer.

2.1 Kvinnan genom tiderna

Idag lever jag i ett samhälle där det känns som en självklarhet att jag som kvinna har rätt till att studera och stå för mina tankar och värderingar. Det är viktigt för mig att göra mig hörd. Men har det alltid varit så? Varifrån kommer alla tankar om att kvinnan är underlägsen? Redan innan renässansen så fanns en tradition där kvinnornas funktion i samhället skiljde sig från männens. Kvinnan ansågs vara svag, hon jämfördes med mannen där kvinnan ansågs vara både psykiskt och fysiskt underlägsen. Situationen i hemmet berodde på kvinnan, det vill säga hur väl hon tog hand om hushållet. Ett gott äktenskap var beroende av kvinnan och hennes uppträdande och hon skulle helt enkelt hålla sig i hemmet och sköta sina sysslor där (Blom, Sogner och Rosenbeck 2006).

Inom den engelska lagen var kvinnan inte en självständig individ eftersom hon var enad med sin man. I den sociala miljön fick hon sin respekt genom sin fars värdighet och därefter sin mans. Kvinnan var inte bara en kvinna, utan hennes roll skiljde sig beroende på vilken kategori hon tillhörde, det vill säga om hon var en flicka, giftasvuxen jungfru, gift kvinna, gravid kvinna, mor, ammande kvinna eller änka. Blom, Sogner och Rosenbeck nämner även Lucrezia Marinella (1571-1653) från Venedig som trodde på kvinnornas utvecklingspotential. Orden nedan är hennes ord inom en debatt som kallades "kvinnofrågan":

Jag önskar att de (som rackar ner på kvinnorna) skulle våga göra det experimentet att ge en flicka och en pojke, lika gamla och båda utrustade med god intelligens och fysik, samma utbildning i både humanistiska ämnen och i vapenbruk. Redan efter en kort tid skulle de märka att flickan tillägnat sig sin utbildning bättre än pojken och att hon snart skulle överglänsa honom" (Blom, Sogner och Rosenbeck 2006, s.22)

Detta citat visar att Marinella redan då ville stå upp för kvinnorna där hon menade att flickor var kapabla till att nå samma intelligens som pojkar om de bara fick chansen. Detta är idag en självklarhet i Sverige vilket märks genom att Sverige idag är en utav de världsledande länderna när de gäller jämställdhet.

I boken skriven av ovan nämnda författare nämndes även Luther som gjorde ett uttalande om kvinnan, Luther såg inte kvinnan som outvecklad men han såg hennes som mindre värd.

... kvinnan är annorlunda skapad än mannen, inte bara genom att hon har andra kroppsdelar, utan också genom att hennes förstånd är svagare. Men även om Eva i likhet med Adam var den äldste skapelse, skapad till att vara Guds avbild i rättfärdighet, visdom och tro, så är hon likväl en kvinna. Ty på samma sätt som solen lyser starkare än månen (även om månen också är en storartad himlakropp) så är kvinnan, trots att hon är Guds vackraste skapelse inte mannens like i värdighet och ära. (Blom, Sogner och Rosenbeck 2006, s.26)

Detta är ett citat som ger intrycket av att kvinnan alltid kommer att vara underordnad mannen. Luther nämner att hon har ett svagare förstånd och är därför inte lik mannen i värde. En annan tankeställare var att det enda som kopplas till kvinnan i en positiv bemärkelse är att hon är en vacker skapelse.

Renässansen spår låg kvar under en lång period. När flickor fick börja gå i skolan bidrog ändå de gamla spåren till en mer begränsad undervisning för dem jämfört med pojkarna. Det sägs att en ond cirkel skapades, kvinnorna blev mer underlägsna eftersom de inte fick samma utbildning som pojkarna. De yngre klasserna var gemensamma för både flickor och pojkar, klasserna var förberedande där flickorna fick lära sig att sy, sticka, spinna och andra hushållsarbeten. Den låga skolutbildningen för flickor sträckte sig över hela Europa, därför var det väldigt sällsynt att flickorna tilläts att underteckna egna dokument eftersom deras förmåga att läsa och skriva ansågs vara sämre än pojkarnas (Blom, Sogner och Rosenbeck 2006)

Ända fram tills 1600- talet ansågs de läskunniga kvinnorna vara från en högre klass. I samma litteratur nämns även hur föräldrarna spelade en roll, de ansåg att det var viktigare att flickor var hjälpredor i hemmet där de skulle ta hand om hemmet och sina småsyskon. Det var väldigt vanligt att en kvinna mellan tjugo och trettio år var gift och hade ett eget hushåll.

Blom, Sogner och Rosenbeck (2006) nämner även att när Europa började utvecklas så fanns det länder som till exempel Ryssland som sade följande: *att vara kvinna...är att vara analfabet och slav under sin far eller make* (Blom, Sogner och Rosenbeck 2006, s. 90). Detta citat ger en känsla av avsky mot kvinnor, en känsla av att kvinnor inte är något utan en man, en kvinnas värde ligger under mannen så som det sades av Luther. Kvinnan förknippas här med analfabeter och slavar.

Utvecklingen i Sverige var en utav dem bästa, redan vid 1750-talet ansågs kvinnor och män ha en jämlik läsförmåga. Skandinavien har längre fram i historien därför också blivit känd för sin jämlikhet och den höga utbildningsnivån. Blom, Sogner och Rosenbeck (2006) beskriver kvinnornas resa genom olika tider, men hur ser det ut idag? Vi har nu läst om hur kvinnorna inte var lik mannen i värde och nu vill jag ta reda på om det finns någon annan typ av press på kvinnor.

2.2 Vad är kvinnligt?

Vad är kvinnligt och vad avgör denna kvinnlighet? I litteraturen ”*Att konstruera en kvinna*” skriven av Lövgren (2016), kan vi läsa om Simone De Beauvoirs kända uttryck: *Man föds inte till kvinna, man blir det* (Lövgren 2016, s.7).

Föds vi till kvinnor eller blir vi kvinnor? Personligen känns det som att jag föddes till en kvinna som definieras av mitt kön och min kultur, men att jag har under uppväxten blivit upplärd om vad som är kvinnligt precis som min bror blivit lärd att vara stark och vad som anses vara ”manligt”. Därför kan jag hålla med De Beauvoir om att man formas till huruvida en kvinna ska vara men jag föddes som en kvinna utan dessa påtvingade normer. Har flickor en gemensam bild om hur de ska vara eller se ut?

Några meningar från Lövgren (2016) fångade min uppmärksamhet: *...flickan utgör en projektionsyta för olika kulturella föreställningar och förväntningar. Hon ska skyddas och värnas- hon är utsatt i en hotfull värld av konsumism och sexualisering, med bokstavigt talat smala skönhetsnormer att eftersträva. Hon är ett potentiellt offer...* (Lövgren 2016, s.8). Citatet ger känslan av att kvinnan är ett offer och det nämns att hon måste skyddas och värnas, vilket ger ett intryck av att kvinnan är svag. Utseendet nämns även här, hur kvinnorna ska eftersträva att nå alla skönhetsnormer.

... alltjämt får hon agera lugnande buffert i klassrummet, där hon ses som mer ansvarstagande och ordentlig, mognare än pojken som i högre utsträckning tillåts breda ut sig. Hon får högre betyg. Han får, som vuxen, högre lön. (Lövgren 2016, s. 8).

Även om en rejäl utveckling har skett så ger citatet en indikation av att flickorna ska vara lugnare och ordentligare än pojkar. Till skillnad från föregående citat där flickor inte fick chansen till att bevisa att de kunde överglänsa pojkarna så visar detta citat att flickorna förväntas få bättre betyg men hamnar fortfarande under mannen genom att han får högre lön.

Begreppen en ”kvinna” och ”kvinnlig” har inte samma betydelse. Biologin är den delen som avgör vem som är en kvinna medan kvinnlighet är ett beteende. Oftast så är det de yttre faktorerna som avgör kvinnligheten; hårets längd, kläders storlekar, hur kroppsnära kläderna sitter, vad de avslöjar och hur de sminkar sig. Detta är även anledningen till att kommersiella producenter och marknadsförare tänker mycket på flickor. I dagens samhälle eftersträvas den smala skönhetsnormen och fantasin om hur en kvinna ska se ut. Dessa fantasier utgör sedan vilken bild marknadsförare och producenter visar utåt mot världen (Lövgren 2016). En studie gjord av Derenne och Beresin (2006) visar att den nuvarande mediekulturen är komplicerad med mycket fixering på kropp och ideal. Författaren beskriver att föräldrarna har en stor inverkan eftersom de är en stor del av barnens utveckling. Medier har en stor kraft vilket inte lätt kan förändras men genom familjers normer och värderingar kan man få de unga till att tänka om, när det gäller en orealistisk bild av skönhetsideal (ibid.).

I Sverige erbjuds idag ett tjugotal tidningar som riktar sig in mot unga flickor som visar en bild av hur de ska se ut eller hur de ska agera kring relationer och sociala normer. Tidningar för små flickor skapar en tydlig skönhetsnorm när det gäller både etnicitet och kvinnokroppen dessutom representeras majoriteten av tidningarna med vita, vackra och smala kroppar. Tidningarna ger en bild av vad som saknas för att flickorna ska vara nöjda med sig själva (Lövgren 2016). När det gäller skönhetsideal finns forskning som visar vilken påverkan media har på tjejers välmående. Evans (2003) nämner i sin studie hur kvinnor kan koppla en tunn kropp med en positiv livsframgång, vilket i sin tur bidrar till en dålig självkänsla.

Själv har jag känt mig påverkad under många år av två olika världar, det kulturella idealet i hemmet och medias bild över hur jag bör se ut eller vara. Min egen

uppfattning har varit att medias ideal visar oss samhällets förväntningar på oss som kvinnor.

En studie av Thomsen (2002) vände sig till kvinnliga högskolestudenter där man ville se om idealbilden av kroppen förändras av modetidningar och fitnessmagasin samt vad kvinnor tror om mäns förväntningar om den kvinnliga kroppen. 340 studenter deltog i en enkät som var uppdelad i tre delar som innefattade frågor om läsandet av olika skönhetstidningar, männens förväntningar av kvinnors utseenden samt förhoppningar om ändringarna som man själv vill göra under en fem års period. Resultatet visade att kvinnornas största oro var deras tro om männens förväntningar. Forskarna såg hur medier och de olika kulturella idealen visade sig ha en negativ påverkan på kroppsidealet. Både modetidningar och fitnessmagasin bidrog till en oro. Fitnessmagasin visade sig vara kopplat direkt till kroppsformen medan modetidningarna gav en uppfattning om hur skönhet och en tunn kropp var nödvändig för att tillfredsställa mannens förväntningar (Thomsen 2002).

2.3 Kultur

Ordet kultur är inget som har blivit förklarad för mig, utan något jag upplevt och sett i olika sociala sammanhang. Kultur är ett svårt och stort begrepp för mig eftersom jag anser att allt har en viss kultur där saker och ting har varit på ett visst sätt i årtal, som varje generation för vidare eller utvecklar. Ett exempel är skolan där man under många år haft vissa tankar och värderingar som olika lärare och pedagoger använt sig utav och sedan har den gamla skolkulturen utvecklats med åren med tanke på elevernas behov.

Det jag vet är att jag i ett svenskt samhälle idag kan gå på ett pakistanskt bröllop med pakistansk mat och traditionella kläder eftersom det är en del av min pakistanska kultur, dock samtidigt som jag kan delta i den svenska kulturen där jag kan gå och kolla på majbrasan som tänds varje år då det är en svensk tradition.

Kultur kan beskrivas på många olika sätt och sättas inom olika kategorier. Vi kan prata om kultur hos ett folkslag som inkluderar bland annat värderingar, attityder, seder och vanor som finns inom olika folkslag (Rostila och Toivanen, 2012). Dahllöf (1998) nämner att vi alla individer ingår i någon slags kultur, han skriver om att vi alla är kulturvarer som utsätts för nya intryck och påverkningar hela tiden. Vi alla vill gärna

tro att vi styr och tar egna beslut när innehållet egentligen har påverkats av andra uppsatta mål och riktlinjer. Han menar att kultur är något som man lär sig under sin uppväxt. Kultur är inget som förs in från generation till generation utan måste ständigt föras vidare till barnen av den som uppfostrar (ibid.)

Vygotskij som hade ett stort inflytande inom pedagogiken och didaktiken menade att varje social process bidrar till inläring hos barnet vilket senare leder till att barnet blir delaktigt i den gemensamma kulturen (Kroksmark 2011). Harris (2001) diskuterar vad en kultur egentligen är, där han berättar om att det finns olika tolkningar, han nämner Margaret Mead som var antropolog, enligt henne är en kultur ett inlärt beteende som överförs från föräldrar till barn. Detta formar även barnet och barnets personlighet. Mead såg hur barn från olika samhällen lärde sig olika beteenden. Harris själv nämner hur vi kategoriserar oss själva efter en gruppstillhörighet där man känner sig likgiltig och accepterad.

Mead studerade två stammar som levde nära varandra. Hon nämnde hur den ena stammen var vänlig och fredlig medan den andra stammen var både fientlig och krigisk. Mead ville undersöka hur det kom sig att beteenden skiljde sig åt i de två stammarna och därför undersökte hon deras kulturer (Harris 2001).

Dahllöf (1998) berättar om ungdomskulturen och grupperna i de invandrartäta förortererna, det som binder dem ungdomarna är inte bara att deras föräldrar har olika kulturer utan även att de själva är uppväxta i Sverige och har till skillnad från svenska ungdomar rötter utanför Sverige. Att Sverige idag har både invandrare och svenskar bidrar till en kulturell vilshenhet för den äldre generationen oavsett om man är svensk eller invandrare. Landet vi lever i idag är inte som det en gång var, alla människor lever på samma grund här men kopplar allt till sina egna etniciteter utan att tänka på att de delar den med andra etniciteter i samhället (ibid.).

2.4 Dubbla kulturer

Något som märks tydligt är när föräldrar tillhör en viss kultur och det övriga samhället något annat. Då är det lättare att se vilken påverkan som kommer från föräldrarna och

vilken påverkan som kommer från den yttre världen. Barnet får då ta del av två olika kulturer och de blir invånare i två olika länder.

Den perioden vi lever i idag klassas som en modern tid vilket beror på historiska processer som påverkat hela samhället. Denna förändring inkluderar även kulturella skillnader i dagens samhälle jämfört med tidigare (Göthlund 1997). I Sverige har kvinnorna idag ett eget värde i samhället som bygger på mer än en roll i familjen. Det som visar detta tydligt är till exempel att efter en skilsmässa så minskas inte värdet på kvinnan i Sverige som det skulle ha gjorts i ett land som är konservativt och inte nått lika långt i utvecklingen som i Sverige (Davishpour 2004). Han menar att olika kulturer och traditioner har olika krav på vad "normalt" innebär. Kvinnornas roll i många kulturer är först och främst att föda barn och fostra dem samt att ta hand om familjen.

I en studie av Walseth & Strandbu (2014) undersökte man pakistanska flickors inställningar till sport i fritiden. Åtta flickor intervjuades där det bland annat visade sig att det kunde vara ett hinder att delta i en sport för att de inte fick av sina föräldrar. I hemmet målades det upp en bild om att sport är för pojkar. En av flickorna berättade hur hon måste undanhålla saker för just pakistanier så att rykten inte ska spridas mellan den folkgruppen. En annan deltagare berättade hur hon hade haft mer frihet när de bodde utanför Oslo, hennes vänner var etniskt norska och det var okej för hennes föräldrar att hon var ute på kvällarna och spelade fotboll eller basket. När hon fyllde tolv flyttade de till Oslo där de var omringade av pakistanier. Deltagaren berättar att tillsammans med flytten försvann en stor del utav friheten. Hon fick inte gå ut på kvällarna, prata med pojkar eller gå på sporter med mixade lag. Det fanns en lång lista med vad hon som tjej inte skulle göra. Deltagaren kände att det var jobbigt eftersom hon inte hade samma tankesätt som de andra pakistanska flickorna. Studien visade hur föräldrarna kunde blanda ihop religion och kultur. Tjejerna som bodde bland andra med samma påbrå kände sig mer begränsade. (ibid.).

Göthlund (1997) som har gjort en avhandling om tonårsflickor och deras identitetsarbete berättar att till skillnad från trettio år tillbaka, finns det idag färre föreställningar om hur en kvinna bör vara och uppföra sig just för att det finns en teori i dagens samhälle om en jämställdhet mellan könen. Detta gäller dock inte alla, det finns fortfarande kulturella föreställningar som bestämmer vad som är kvinnligt eller manligt

vilket kan skapa begränsningar för det kvinnliga könet. Även om kvinnligheten har blivit modern så finns det en dubbelhet som kan vara både frigörande och förvirrande vilket man även kan se i ovan nämnda studie. En annan studie av Phelps & Nadim (2010) berättar unga med en invandrarbakgrund om hur de känner att de inte vet var de hör hemma eftersom de bodde i Norge men ansågs inte vara norska av samhället. De ansågs vara invandrare men kände sig som norska eftersom de studerade i Norge, var bosatta i Norge och jobbade i Norge. Deltagarna förklarar hur de i hemlandet sågs som norska. Studien bestod utav olika fokusgrupper med sammanlagt tjugotre unga deltagare med olika etniciteter. En fokusgrupp med endast flickor diskuterade att de inte känner sig tillräckliga även om de kan språket flytande och sköter skolan. De kände att det förväntades mer av dem. Är detta något alla känner? (ibid.).

2.5 Sammanfattning

I detta avsnitt har vi kunnat se tidigare forskning samt fått en inblick i vilka rättigheter en kvinna hade. Att en kvinna i Sverige har rätt till att stå upp för sig själv har inte alltid varit en självklarhet. Kvinnorna har idag kommit en lång väg, men det finns fortfarande föreställningar om hur en kvinna skall vara eller se ut. Sverige är idag en utav de mest jämställda länderna i världen samtidigt som det finns länder där flickor inte har rätt till att stå upp för sig själva. När dessa två kulturer möts kan det bli en krock. Denna krock kan skapa problem när det gäller den identitetssökande flickan, inte bara för att hon lever med en fot i två världar utan även för samhällets ideal och om hur hon ska passa in i den. Forskningar visar hur media påverkar det kvinnliga idealet och hur unga kvinnor känner sig pressade till att se ut eller vara på sättet som förväntas av samhället. De som lever i en dubbelkultur påverkas av samhällets ideal men också av familjens tankar och värderingar gällande det kvinnliga idealet.

3. Problemformulering

Att vi lever i ett multikulturellt land är vi medvetna om, varje dag träffar vi på olika etniciteter och kulturer. Att leva i Sverige innebär inte att vi lever lika eller har liknande tankar och värderingar utan vi alla bär med oss en uppfostran som är olik den andras. Redan i tidig ålder kan vi se att vissa har mer frihet än andra. Det vi inte känner till är tankar och känslor som uppstår när vissa känner sig begränsade. Vi bor i Sverige och försöker att anpassa oss till samhället utanför hemmet samtidigt som vi går hem och

försöker att anpassa oss till hemmets kultur. Alla har olika syner på hur en tjej ska se ut, klä sig eller bete sig. Frågan är ifall denna syn påverkas av kulturen. Tidigare forskning visar att inte nog med att vissa tjejer känner sig begränsade på grund av att föräldrar är rädda för vad andra med samma kultur ska tycka och tänka, så finns det mycket tankar kring identitet. Många känner att de inte vet var de hör hemma. Utseende är oftast det första vi lägger märke till när vi möter nya människor och olika kulturer har olika föreställningar om en hur en tjej borde se ut och vara. Tidigare forskning tyder på att det kan leda till en kulturkrock vilket i sin tur kan leda till press från föräldrars sida.

3.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att undersöka huruvida en uppväxt med dubbla kulturer bidrar till extra press hos unga kvinnor på grund av det kvinnliga idealet inom kulturen. För att undersöka detta använder jag mig utav tre olika frågeställningar som kommer ligga i fokus under studiens gång.

1. Vilken skillnad finns det när det gäller förväntningar av deltagarna som unga kvinnor från ett kulturellt perspektiv?
2. Hur ser skillnaden ut när det gäller kvinnliga idealet ur ett kulturellt perspektiv?
3. Hur känner deltagarna att de lever upp till det kvinnliga idealet som förväntas av dem?

4. Metod

Syftet med studien är att undersöka om en uppväxt med dubbla kulturer bidrar till extra press hos unga kvinnor på grund av det kvinnliga idealet inom kulturen. I detta avsnitt kommer jag att presentera hur jag gått tillväga under studiens gång.

4.1 Val av ansats och metod

Till denna studie valde jag att göra intervjuer vilket resulterar i en kvalitativ data. Jag valde att ha ett naturalistiskt förhållningssätt. Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2011) menar att beteende mellan människor hittas genom att förstå hela situationen. De menar att olika situationer resulterar i olika beteenden, för att förstå beteendet måste jag först förstå bakomliggande faktorer som påverkat beteendet. Jag valde att göra intervjuer för att få en djupare förståelse av deltagarnas uppfattningar. För att kunna

observera människor, deras relationer samt deras beteende finns det frågor som den naturalistiska ansatsen fokuserar på.

- Vad kännetecknar det sociala fenomenet?
- Vad är orsakerna till dessa sociala fenomen?
- Vilka är konsekvenserna av dessa sociala fenomen?

För att jämföra och beskriva olika kulturer och samhällstyper hade jag även använt mig utav den etnografiska ansatsen där forskaren engagerar sig i en social miljö för att regelbundet observera deltagarnas beteende, jag valde att inte göra det på grund av att jag känner att min studie är bättre lämpad för intervjuer. Därför valde jag att använda mig utav intervjuer som skulle ge mig en förståelse för deltagarnas tankar och funderingar (Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. 2011). En kvalitativ forskning brukar vara mer inriktad på förståelse av den sociala verkligheten samt hur deltagarna i en viss miljö tolkar denna verklighet. Den kvalitativa forskningsmetoden används oftast för att beskriva eller tolka andra människors syn på en viss situation (Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. 2011). Ely (1993) förklarar hur forskare vill att respondenterna ska tala självmant och öppet för att intervjuaren ska kunna ta del utav respondentens uppfattning, det blir deltagarna som undervisar forskaren om sitt liv (ibid.)

4.2 Intervju

Bryman (2011) beskriver hur en kvalitativ ansats eftersträvar en förståelse av den sociala verkligheten. Det finns därför olika typer av intervjuer som kan göras. De två som används oftast är ostrukturerad intervju eller en semistrukturerad intervju. De ostrukturerade intervjuerna är väldigt fria, där forskaren väljer att utgå från ett PM mest för att inte missa något. Deltagaren talar oftast väldigt fritt och själv.

Jag valde att använda mig utav semistrukturerade intervjuer där jag hade format frågor som inkluderade olika ämnen som jag ville beröra. Sammanlagt sex deltagare deltog och fick prata fritt om ämnet. Carlsson (1996) nämner att intervjuerna ligger vardagssamtalet väldigt nära, det är därför viktigt för mig som intervjuar att jag inte leder eller påverkar deltagarens historia. Jag måste tänka på att samspeja även om den huvudsakliga uppgiften är att lyssna. Intervjuaren ska ha i baktanke att en behaglig

miljö gör så intervjun inte känns som en utfrågning (ibid.) Jag valde att börja med en förklaring, även om missivet hade lästs av deltagarna så ville jag vara tydlig. Jag förklarade vad min undersökning handlar om och hur jag kommer att gå tillväga för att sammanställa ett resultat senare. Jag var väldigt noga med att inte dela med mig för mycket av mina tankar och funderingar kring ämnet eftersom jag inte ville påverka deltagarna på något vis. Även Carlsson (1996) beskriver att det är väldigt lätt att påverka deltagaren. De nämner även "*trattprincipen*" där intervjuaren försiktigt börjar med allmänna frågor och fokuserar sedan på djupare frågor (ibid.).

Intervjuerna varade ca 10-25 minuter. Jag fick tillåtelse av samtliga deltagare till att spela in intervjuerna för att sedan kunna transkribera. Intervjuerna tog plats på i en offentlig miljö, antingen på högskolan eller på ett café beroende på vad som passade deltagarna bäst.

4.3 Urval

Jag valde att intervjua sex deltagare med olika ursprung. Tre utav deltagarna var etnisk svenska och resterande hade ett annat ursprung. Alla mina deltagare var födda och uppväxta i Sverige, jag ville se ifall det fanns någon skillnad när det gäller det kvinnliga idealet inom enskilda kulturer och valde därför tre etniskt svenska tjejer och tre tjejer med en invandrar bakgrund. De tre etnisk svenska tjejerna valdes eftersom vi lever i ett svenskt samhälle idag. Deltagarna var mellan 20-25 år gamla. Åldern valdes eftersom jag ville att respondenterna var klara med sin gymnasiala utbildning eftersom det kunde haft en påverkan på deras uppfattning om deras uppväxt. Jag letade efter deltagare både på sociala nätverk samt på en högskola. Jag valde sex olika deltagare där jag förklara om min studie samt hur intervjuerna skulle gå till. Fyra utav deltagarna frågade jag i cafeterian på Högskolan och två av deltagarna kontaktade jag över nätet. Vid intresse fick de ett missiv som förklarade processen. Jag gjorde ett bekvämlighetsurval vilket Bryman (2011) förklarar att bekvämlighetsurval är när forskaren gör sitt urval utifrån en önskan om att deltagarna ska vara relevanta för forskning. Detta kan vi se när jag valde tre etnisk svenska tjejer och tre tjejer med en dubbelkultur, just för att se ifall det finns någon skillnad när de gäller deras tankar och värderingar gällande det kvinnliga idealet.

4.4 Tillvägagångssätt

Jag mötte upp deltagarna enskilt på en plats utifrån deras önskemål. Alla respondenter som deltog gav mig sitt godkännande till att spela in intervjuerna, vilket spelades in med hjälp av en smartmobil. Alla inspelningarna sparades med ett alias för att försäkra en anonymitet. Inledningsvis ställs frågor om ålder och etnicitet. Därefter ställdes frågor som var öppna och gav mer utrymme till respondenterna. Det var väldigt viktigt för mig att lyssna och inte leda för mycket utan låta respondenterna tolka och svara efter egen uppfattning av frågorna. Carlsson (1996) förklarar att det bästa sättet för att inte styra eller leda respondentens berättelse så är det bra om man använder sin roll som intervjuare minimalt. Intervjuaren ska eftersträva en bra och lång monolog från respondentens sida. Något annat jag tyckte var viktigt var som Carlsson (1996) förklarar, att respondentens syn på intervjuaren kan påverka resultatet. Det är väldigt viktigt att de känner sig bekväma och känner att de är likvärdiga (ibid.)

4.5 Transkribering

Bryman (2011) nämner att transkribering görs oftast i samband med intervjuer. Forskaren vill inte bara höra vad som sägs utan även se hur det sägs. När inspelningen görs kan då intervjuaren lägga fokus på respondenten istället för att anteckna allt som sägs (ibid.) Jag gick igenom alla intervjuer och skrev ner dem ord för ord. Om något sades med hög röst eller frustration markerades även detta. Efter att ha transkriberat och läst igenom alla intervjuer markerades det som var väsentligt för studien. Det var väldigt viktigt att få med allt så att jag fick en tydlig bild av respondenternas åsikter.

4.6 Analys av rådata

Genom att ha transkriberat fick jag data som sedan skulle analyseras. Jag använde mig utav en kvalitativ innehållsanalys, vilket går ut på att hitta teman i det material som analyseras, i mitt fall genom transkriberingarna (Bryman 2011). För att få fram resultatet analyseras transkriberingarna och olika citat läggs under teman. Citaten analyseras och beskrivs under resultatet (ibid.).

4.7 Etiska principer

När det gäller etiska principer så har jag valt att följa fyra etiska principer som gäller för svensk forskning. Bryman (2011) tar upp informationskravet, samtyckekravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. Informationskravet uppfylldes genom att informera deltagarna om studiens syfte och process. Deltagarna fick även information om att de kunde avsluta sitt deltagande när de ville. Samtyckekravet går ut på att deltagarna själva får bestämma ifall de ville vara med i undersökningen. Eftersom ingen var minderåriga så behövdes inte vårdnadshavares godkännande. Konfidentialitetskravet innebär att alla uppgifter behandlas med konfidentialitet. Nyttjandekravet ser till att all information och data som samlas endast används till studien det fullföljs genom att all information och data som samlats inför studien raderas efter att studien är färdigställd (ibid.).

5 Resultat

Nedan presenteras resultatet. Resultatet presenteras i olika teman för att få en tydlig uppfattning av resultatet. De tre etnisk svenska tjejerna numreras från 1-3 och de resterande tre tjejerna med invandrar bakgrund numreras från 4-6. Jag markerar genom att numrera vilka som inte är etnisk svenska eftersom det är en del av resultatet. Varje resultat del består utav citat från intervjuerna.

5.1 Hinder och begränsningar

Jag har valt att döpa rubriken till hinder och begränsningar. Den visar vilka hinder eller begränsningar de olika tjejerna känner sig ha stött på under uppväxten. Jag kunde se en skillnad mellan etniciteten, de etnisk svenska tjejerna kände inte att de hade några större begränsningar samtidigt som de tjejer som levde med en dubbelkultur kände att de fanns saker som inte var vanligt i andras ögon.

...det enda var väl vissa grejer som du ska inte röka du ska inte dricka eller så men annars inget (tjej 1)

Jag har ju haft vänner från andra länder som är födda och uppväxta i Sverige och kände därför att det var lite konstigt att de inte fick gå på våra klassfester eller att någons pappa hämtade dem klockan tio. Jag har alltid fått göra vad jag vill bara jag inte dricker så mycket att jag ligger medvetlös liksom, så jag har aldrig riktigt förstått dem andra jag tycker än idag inte att jag gjorde något fel vi ville ju bara testa och leva men om dem känner att de är fel så är de upp till dem och deras föräldrar (Tjej 3)

Dessa två citat är citat från två olika etniska svenska tjejer, citaten visar att de kopplade begränsningar till tobak och alkohol. Frågan som ställdes handlade om begränsningar hemifrån från föräldrarnas sida. Intrycket jag fick av dessa tre tjejer var att det var en självklarhet att de fick göra som de ville. Tjej 3 hade känt av lite skillnader under uppväxten, eftersom hon haft vänner som var mer begränsade än vad hon själv var. Citatet ovan visar att hon inte riktigt förstod varför hennes vänner inte kunde delta på vissa aktiviteter men samtidigt så accepterade hon deras val. För att göra skillnaden tydligare kommer jag nu lägga in citat från de tjejerna som hade en invandrar bakgrund.

Jag gick i en skola med bara svenskar och då var de mycket, dem fick göra en massa som jag inte fick delta på för jag var tvungen att va hemma en viss tid, asså de va mycket hur jag ska bete mig hur jag ska prata hur jag ska göra olika saker och ting de va väldigt annorlunda jämfört med dem andra jag umgåtts med och ibland visste jag inte varför, det bara var så och vissa accepterar inte den uppväxten jag har

(Tjej 4)

Tjej 4 pratar om en begränsning som handlar om att hon kanske skulle vara hemma en viss tid. Hon pratar om att saker och ting var annorlunda jämfört med andra som hon gick i skolan med. Hon pratar om att hon ibland inte visste varför hon levde annorlunda jämfört med de andra. Tjej fyra nämner dock inte att hon haft problem med den uppväxten hon haft även om alla inte alltid accepterat uppväxten hon haft.

...nu är ju mina föräldrar lite äldre och följer den gamla kulturen, så jaaa de har ju varit lite annat också som tex klassresor jag fick inte gå på klassresor o de va ju lite för att aa de skulle vara lite så de var lite försiktiga med oss flickor. Det var ju inget festande sen smet jag någon gång då och då men det tycker jag inte är bra, det skulle jag inte behövt göra utan jag tycker att jag borde fått tillåtelse av mina föräldrar någon gång bara för att testa liksom eller fått en förklaring (Tjej 5)

Även tjej 5 pratar om vissa begränsningar som klassresor och fester. Hon visar en förståelse genom att nämna att föräldrarna var lite försiktigare med flickor. Även om hon kanske har en större förståelse nu så känner hon att en förklaring till vissa begränsningar hade lett till en större förståelse.

det känns som om det kan gå till överdrift i Sverige, att du får vara exakt som du vill men vissa grejer är inte okej för mina föräldrar jag kan till exempel inte röka eller snacka med killar, det är inte okej, de vill att någon ska komma och be om min hand det är på det sättet jag ska lära känna honom men i det svenska samhället har jag känt att jag ibland har behövt prata med killar för att visa att jag passar in, det har varit ett större problem för mig att jag känt att jag behövt anpassa mig till det svenska samhället och visa att jag är en del av det och att jag får göra som jag vill också vidare men samtidigt så var det inte okej (Tjej 6)

Dessa tre tjejer var eniga om att de hade haft en annorlunda uppväxt jämfört med sina vänner. Tjej 2 nämner hur hon har blivit ifrågasatt om varför hon haft de begränsningar hon haft eller varför hon tänkte på ett visst sätt. Känslan jag fick av dessa citat var att det var inte endast begränsningarna hemifrån som var ett problem utan även att de känt att de behövt anpassa sig till det svenska samhället även om de var födda och uppväxta i Sverige. Tjej 6 förklarade hur hon kunde gå emot sina föräldrar i smyg endast för att visa omgivningen att hon får lov att göra det hon känner för. Tjej 4 berättar att hon kunde smyga ut för att gå på fest men kände att hennes föräldrar borde tillåtit henne någon gång så att hon kunde få uppleva det utan att nyfikenheten skulle ta över tillslut. Citaten visar hur tjejer med en dubbelkultur var uppväxta i ett hem där man var extra rädd om tjejer och begränsar kanske det som anses vara farligt för en flicka. Citaten visar att de känt sig exkluderade från olika aktiviteter och det kanske tjejerna ser som en begränsning eftersom de känner att de går miste om något eller att de inte har kontrollen i sina händer där de själva får avgöra vad som är bra eller dåligt för dem.

5.2 Uppfostran och föräldrars förväntningar

När respondenterna pratade om förväntningar kom uppfostran på tal hos alla respondenter. Alla respondenter kom in på hur deras föräldrar ser på dem samt hur de bör vara enligt hemmets kvinnliga ideal.

om man kollar på hur min mamma har varit då, så har hon varit en väldigt självständig kvinna, typ hon vet vad hon vill, vad som förväntas av henne o de är de hon har lärt en och att ja, man är stark och våga (tjej 2)

Jag har alltid blivit intalad att jag är perfekt precis som jag är av mina föräldrar, att jag ska stå för vad jag tycker och tänker helt enkelt sen kan ju föräldrar alltid klaga på att man är lite stökig och så men så länge jag respekterar mina medmänniskor och står för vad jag tycker och tänker så är det bra och det är det jag har blivit lärd (tjej 3)

Dessa citat visar ett mönster där de svenska tjejerna är uppfostrade till att vara nöjda med sig själva. Respondenterna var noga med att poängtera att det var viktigt att de skulle stå för vad de tycker och tänker. Tjej 2 nämner att hennes mor är en självständig kvinna och har lärt henne att vara självständig, stark och våga. Att stå för vad man tycker och tänker var viktigt eftersom vi lever idag i ett samhälle där vi har rätt till åsikter. Nedan kan vi se citat från tjejer med en utländsk bakgrund, där vi kan se en skillnad i vad dessa tjejer känner förväntas av dem.

asså när det gäller utseende ska allt vara perfekt när de gäller, klädsel, beteende, sminkning allting ska vara perfekt. Jag ska inte gå ut och festa jag ska inte umgås med killar jag ska inte göra saker som inte finns med i kulturen helt enkelt jag ska kunna vara den här flickan som går till skolan kommer hem är hemma hjälper mamma, städar, tar hand om mina syskon. Som en kvinna har jag ju blivit lärd från familj och släkt att jag ska vara en kvinnlig person, kunna försörja, asså kunna ta hand om min familj helt enkelt, jag ska vara den som kan laga mat o städa dem ska inte behöva be om det. Jag är uppfostrad till att innan jag gifter mig flyttar ut är det pappa som tar hand om mig sen är de mannen som tar hand om en liksom. Man växer upp där det är pappan som bestämmer sen när man gifter sig så är det mannen som bestämmer de är så de är i min kultur liksom...Jag framstår inte som en "bra tjej" inom vår kultur! Jag är den som pratar för mycket, säger för mycket en som inte är tyst när den borde vara tyst enligt en kvinnas norm typ (tjej 4)

Tjej 4 går in på både utseende och beteende. Enligt henne skall hon framstå som en kvinnlig person. Vad kvinnligt är skiljer sig från person till person, hon nämner att klädsel och sminkning ska vara perfekt men inte vad perfekt innebär. Hon menar att så som hon har blivit lärd så ska hon ta hand om hemmet utan att någon ska behöva be om det. Det framgick inte ifall hon gjorde det och det behöver inte betyda att hon sköter allt utan föräldrarna kanske menar att hon ska hjälpa till inom hushållet. Hon nämner även att hon är uppfostrad till att så länge hon inte är gift så är det hennes far som tar hand om henne. Eftersom hon inte nämner att hennes far bestämmer utan det handlar om att hennes far tar hand om henne fram tills hon gifter sig då ansvaret lämnas över till mannen så kan det vara en skyddsfaktor. Här nämns också begränsningar kopplade till festande och killar precis som tidigare. I slutet pratar tjej 4 om att hon inte framstår som en "bra" tjej inom hennes kultur. Det är ett uttalande från henne, tjej 4 har en viss bild om hur en tjej ska bete sig och uttrycka sig det behöver inte betyda att det stämmer. Kanske är det något som hon känner att hon gör fel enligt hennes ideal?

för mig kunde jag ibland känna att jag vill sitta med mina killkusiner men jag kände av vibbar att det egentligen inte är okej men ibland kunde det vara accepterat och ibland inte eller att en tjej är hårt sminkad eller att hon uttrycker sig, ibland när jag uttrycker mig och delar med mig av mina åsikter vad det gäller vissa frågor så kan jag upplevas som oförskämd. När man är hos araber kan det gå till överdrift, att hon jag sitta extra fint eller klä sig extra fint eller bete mig extra fint det blir liksom väldigt utseende fixerat alltihop, allt blir som en teater. I Sverige är vi uppväxta med att du får vara som du själv vill vara men de är klart att man ändå ska bete sig på ett visst sätt (tjej 6)

Även här nämner respondenten killar i koppling med kusiner, att hon kunde känna att det var fel att umgås med dem. Kanske var det för att hon blivit lärd att hon inte ska umgås med killar under uppväxten, hon nämner att hon kunde känna vibbar men inte att hon blev tillsagd att det var fel. Tjej 6 nämner att när hon är hos andra med samma kultur så kan det gå till överdrift, att hon ska bete sig eller vara på ett visst sätt. Detta behöver inte bero på att de är araber utan handla om ren respekt där man visar sin bästa

sida. Hon säger att i Sverige får du vara som du själv vill men att man ändå ska bete sig på ett visst sätt. Mer än så säger hon inte men kanske förväntas alla bete sig på ett visst sätt ifall de är gäster hon någon, även de svenska tjejerna. Dessa två respondenter har en uppfattning om att de inte lever upp till det kvinnliga idealet i hemmet på grund av sin attityd eller sitt beteende när det gäller vissa frågor. Respondenterna har under uppväxten fått en bild uppmålad av hemmets kultur där kvinnan ska vara blyg och tänka på hur hon pratar men det framkommer inte vem som bestämt eller sagt att de inte lever upp till det kvinnliga idealet.

5.3 Samhällets förväntningar

Nedan kan vi se respondenternas intryck av samhällets förväntningar av kvinnor.

Resultatet visar vad tjejernas uppfattning av det kvinnliga idealet i samhället är.

Samhället har ju påverkat mer än vad hemmet har gjort, typ smal, vältränad, bra klädstil, duktig på att sminka sig liksom så att hon ser bra ut, långt fint hår och personlighet. De har inte varit samma press på det i hemmet som ute typ det moderna idealet som vi har nu att man ska vara smal, vältränad, man ska ha stor rumpa o allt de där, man har inte lika mycket ögon på sig hemma som man har ute (tjej 1)

Tjej 1 menar att hon kan känna att hon har fler ögon på sig ute i samhället jämfört med hemmet och kan då känna att hon måste känna eller se ut på ett visst sätt. Hon nämner idealet vi har nu. Orden "idealet vi har nu" visar att det är ett ideal som kan ändras och vem sätter då dessa ideal? Eftersom hon börjar med hur hon tycker att en tjej ska se ut så visar citatet att detta är även ideal som tjej 1 eftersträvar och inte bara samhällets.

Om vi tänker efter så påverkas vi av allt runt omkring oss liksom, kolla alla modeller, artister eller reality serier, vi människor idoliserar allt så mycket att vi ändrar våra egna uppfattningar efter deras. En tjej idag ska vara tränad, smal, framgångsrik ja allt de där som vi ser på reklam, tv också vidare (tjej 3)

Tjej 3 menar att vi ändrar våra egna uppfattningar efter andra uppfattningar och andras förväntningar. Även här nämns det att en tjej ska vara smal och tränad men det framkommer inte ifall respondenten själv känner att det ska vara så. Respondenten är medveten om att hennes uppfattningar kan ändras på grund av omgivningen men det framkommer inte ifall hon ändrat uppfattning eller känner att hon ska följa ett visst ideal.

Jag kan känna press av att man har en annan bild ute bland vännerna o människorna runt om. När man inte kan ha den bilden man har ute bland vännerna där hemma blir det jobbigt för då visar man att man är något man inte är liksom. När jag är hemma så är jag på ett sätt som

liksom lever upp till mycket, hur jag ska vara som en bra tjej men när jag är med mina vänner eller är ute bland andra människor då är jag på ett sätt så som samhället vi lever i är, då är jag mig själv, så som jag egentligen är men jag måste ändå hålla koll så ingen startar rykten eller så det är någon slags press hur man än vrider och vänder på det (Tjej 4)

Respondenten pratar om att hon känner press två gånger i samma citat. Hon kan känna en viss press av att hon känner att hon visar en annan bild ute bland vänner jämfört med hemmet. I hemmet försöker hon leva upp till det som anses vara "en bra tjej". Vad en bra tjej innebär framkommer inte i citatet. När hon är ute med sina vänner känner hon att hon är på ett annat sätt, så som hon egentligen är. Andra gången hon nämner press är i samband med vad människor från samma kultur ska tycka och tänka.

Jag känner att jag försöker följa ett ideal hemma, när jag är hemma så kanske jag måste akta lite hur jag klär mig men nu när jag lever ensam kan jag ju klä mig hur jag vill och lite hur man beter sig också för de är lite annorlunda hemma jämfört med ute i det svenska samhället, där är jag den jag är, den som inte behöver tänka på alla rätt eller fel men samtidigt så är familjens rykte väldigt viktigt inom vår kultur så man håller kolla typ vilka som finns i omgivningen o så (Tjej 5)

Även här menar respondenten att hon försöker följa hemmets ideal där hemma medan hon känner att ute i samhället kan hon vara sig själv. Hon nämner att ute i samhället behöver hon inte tänka på vad som är rätt eller fel. Vad som är rätt eller fel framkommer inte i citatet Klädsel är något som tjej 5 pratar om, hon nämner det i en form av begränsning eftersom hon känner att hon inte kan klä sig hur hon vill i hemmet. Något dessa två respondenter hade gemensamt var att de kände att de inte kunde vara sig själva i hemmet och att de kände att de var mer självständiga utanför hemmet där de kände att de inte hade lika mycket regler eller lika mycket att tänka på. Människors beteende påverkas av olika sociala sammanhang och detta händer kanske även de etnisk svenska tjejerna men det kanske inte är något de lägger vikt på eftersom det sker naturligt? Till skillnad från de etnisk svenska tjejerna så kopplade inte tjejer med invandrar bakgrund samhällets förväntningar med skönhetsideal och utseende, utan fokuserade mer på sin roll inom samhället de lever i.

5.4 Sammanfattning

Resultatet visade skillnader mellan de etnisk svenska tjejerna och tjejerna med ett annat ursprung. Olika ämnen låg i fokus beroende på kulturtillhörighet. En tydlig skillnad kunde hittas mellan de etnisk svenska och mångkulturella tjejerna. Resultatet visar att tjejerna med en invandrar bakgrund är uppväxta med en försiktighet eftersom man alltid varit försiktigare med tjejer inom kulturen. Tjejerna med en invandrar bakgrund kunde

känna att de hade vissa begränsningar som de inte sett att andra i deras uppväxt haft. De såg förbud mot festande, alkohol, tobak som en begränsning. De kände att de skulle bete sig eller vara på ett visst sätt enligt de kulturella idealen. De svenska tjejerna påverkades mer av samhällets ideal då de är uppväxta med en talan om att vara nöjd med sig själv. Tjejerna med en invandrabakgrund kände att de inte kunde vara sig själva hela tiden utan var tvungna till att anpassa sig efter situation eller umgänge.

6. Diskussion

Resultatdiskussionen kommer att bestå utav mitt resultat kopplat till tidigare forskning och litteratur som jag redovisat i bakgrunden. Resultatdiskussionen kommer att bestå utav samma underrubriker som resultatet för att få en bättre förståelse. Därefter kommer metoddiskussionen r handla om min datainsamling samt hur den fungerat för min studie.

6.1 Resultatdiskussion

6.2 Hinder och begränsningar

Resultatet visade tydligt att det fanns skillnader när det gällde uppväxten. Tjejerna med en invandrabakgrund levde i en dubbelkultur där de inte fick delta i olika aktiviteter av sina föräldrar. Tjejerna kände att de var tvungna till att förklara sig. De kände att de tillhörde Sverige men blev inte alltid accepterade på grund av de begränsningar de hade i hemmet detta kan även kopplas till studien av Phelps och Nadim (2010) där norska ungdomar med en invandrabakgrund berättar hur de försökte hitta sin plats, vart de hörde hemma. De kände att en förvirring eftersom de ansågs vara invandrare i Norge men norska i hemlandet.

Tjejerna i min studie kände att deras föräldrar borde ha låtit dem testa vissa saker så att de inte skulle gjort det bakom ryggen på dem. En utav tjejerna kände även att hon var tvungen att göra vissa saker bara för att visa att hon passade in och inte för att hon hade behovet av att testa eller var nyfiken (ibid.) Precis som tidigare nämnt så pratar Harris (2001) om antropologen Margaret Mead som ansåg att kultur var ett inlärt beteende som överfördes från föräldrar till barn så har detta överförts från föräldrar till barnen redan vid en tidig ålder. Resultatet visade att tjejerna med invandrar bakgrund hade sina begränsningar men visste inte alltid varför deras föräldrar förbjöd dem för vissa grejer.

Resultatet för de svenska tjejerna var väldigt enkelt, de fick göra vad de ville så länge de inte tójde på gränserna när det gäller alkohol och tobak. En utav de svenska tjejerna hade märkt en skillnad under uppväxten eftersom vissa av hennes vänner hade en invandrarbakgrund men hon förstod inte riktigt varför de inte fick delta i vissa aktiviteter eftersom hon inte ansåg att de gjorde något fel. Det som uppstod mellan båda parterna var som Dahllöf (1998) berättade en kulturell vilsenhet där vi kopplar allt till våra egna etniciteter utan att tänka på att vi delar den med andra. Det som också diskuteras är att när barnet tillhör två olika kulturer är det lätt att se vilken påverkan som kommer från föräldrarna och vilken påverkan som kommer från samhället. I detta fall var de olika begränsningarna från hemmet och en eftersträvan om att försöka platsa in i samhället från den yttre världen (ibid.)

Studie av Walseth och Strandbu (2014) som undersökte pakistanska flickors inställning till sport på fritiden visade även där att det kunde vara ett hinder hemifrån. Studien visade att friheten hade begränsats för en utav flickorna när hon flyttade till stor staden på grund av det kulturella idealet. Även där undanhöll tjejer saker för att rykten inte skulle spridas. En utav flickorna i studien var uppväxt med norska och kände sig utanför inom den pakistanska kulturen eftersom hon kände att de inte hade samma tankesätt. På samma sätt kände en utav respondenterna att hon gick i skola med bara svenskar men kände att hon skiljde sig från dem eftersom hon inte kunde delta i alla aktiviteter tillsammans med sina klasskamrater (ibid.)

6.3 Uppfostran och föräldrars förväntningar

Ännu en gång kunde jag se stora skillnader på svaren där de svenska flickorna kopplade föräldrars förväntningar till att vara nöjd med sig själv och stå på sig. De var eniga om att deras föräldrar lärt dem att de är bra precis som de är. De kände inte att de var tvungna att tillfredsställa särskilda behov hos föräldrarna utan fokus i hemmet lade på deras självkänsla samt läran om att vara stark och självständig som kvinna. Davishpour (2014) nämnde hur kvinnorna i Sverige har ett eget värde och inte bara en roll i familjen, detta var något som framkom när jag jämförde betydelse på könen. Resultatet visade att vilket kön du tillhörde hade ingen betydelse i uppfostran tillskillnad från tjejer med en invandrarbakgrund som menade att hemma hos dem så var man alltid försiktigare när det gällde kvinnorna i hemmet (ibid.)

Tjejerna med en invandrabakgrund beskrev hur de förväntades vara som kvinnor i deras hem och runt andra med samma kultur. Under deras uppfostran så har de lärt sig att leva efter en viss livsstil där de kände att de var tvungna att tänka på att både se bra ut utseendemässigt och framstå som en bra och väluppfostrad kvinna. Tjejerna hade liknande uppfattningar om vad som förväntades av dem. För att tillfredsställa föräldrarna så förväntades det att du som kvinna skulle vara kvinnlig och självmant sköta hushållssysslor precis som deras mödrar alltid gjort. Det var tydligt att flickorna levde under faderns beslut och skulle göra det fram tills dem gifte sig för att sedan överlämnas från sin far till sin man. Det var väldigt viktigt att de inte pratade emot, pratade för mycket eller skratta högt eftersom då klassades dem som oförsämda.

Utseendemässigt skulle de se kvinnliga ut, tänka på hur mycket de sminkade sig samt hur de klärde sig och ifall de klärde sig täckande. Det visade sig att dessa tre tjejer kände att de inte levde upp till idealet som fanns i deras kultur, de kände att de hade för starka personligheter, mycket att säga till om eller kände att de fick spela en slags teater framför andra med samma kultur för att framstå så som de var inlärd.

Resultatet visade att de etniskt svenska tjejerna kände att de levde upp till sina föräldrars förväntningar medan tjejerna med invandrabakgrund kände att de inte levde upp till de förväntningarna som deras föräldrar hade. Göthlund (1997) berättar hur föreställningarna om hur en kvinna bör vara har minskats eftersom Sverige är ett jämställt land men det betyder inte att de kulturella föreställningarna som förespråkar hur en man eller kvinna ska vara suddas ut. Darvishpour (2004) berättar hur olika kulturer och traditioner har olika krav på vad som är " normalt ". Han menade att kvinnornas roll i många kulturer var att ta hand om familjen och hushållet. Detta är något vi kan se i resultatet hur de tjejerna med en dubbelkultur har föräldrar som har försökt föra vidare deras kultur och uppfostran där de lägger ett större ansvar på kvinnan när det gäller hushållet. Darvishpouw (2004) fortsätter med att nämna dubbelheten som kan uppstå när kulturella föreställningar finns kvar även om kvinnligheten idag har blivit modern. Resultatet visade att de etniskt svenska tjejerna var mer självständiga medan resterande kände att de var tvungna att följa vissa regler eller be om lov innan de gjorde något eftersom de levde under sin fars tak och skulle göra det tills de gifte sig. Blom, Sogner & Rosenbeck (2006) nämner hur kvinnan brukade betraktas som ett med

sin man, hon var sin fars värdighet. Redan då ansåg föräldrarna att det var viktigt för flickorna att vara hjälpredor i hemmet.

6.4 Samhällets förväntningar

Studien visade att de två olika parterna kopplade samhällets förväntningar olika. De etnisk svenska tjejerna kopplade samhällets förväntningar till utseende och det kvinnliga idealet som visas i media. Hur de bör se ut eller vara för att passa in med alla andra medan tjejerna med en invandrabakgrund jämförde samhällets förväntningar med hemmets förväntningar vilket resulterade i att tjejerna som levde i en dubbelkultur kände att de kunde vara sig själva ute i samhället, att de inte behövde vara lika observanta när det gällde vissa saker. En utav respondenterna förklarade att hon inte kände att hon kunde vara sig själv oavsett sammanhang. De etniskt svenska tjejerna kände att de kunde känna en press utifrån eftersom de hade fler ögon på sig och att de kunde påverkas av media även om de fått höra att de duger precis som dem är. Tidigare studie av Derenne & Beresin (2006) har visat att mediekulturen har mycket fixering på kropp och ideal men även att föräldrarna har en stor inverkan i det hela. De menade att tillsammans med familjens normer och värderingar så kan unga ändra uppfattning om de orealistiska idealen. I min studie hade de som är uppväxta med etnisk svenska föräldrar fått en realistisk bild hemifrån men kände att samhället påverkade. Precis som Lövgren (2016) nämner så uppstod en känsla av att media visar tjejerna en känsla av vad som saknas hos dem för att uppnå en bra självkänsla.

Evans (2003) berättar att studien som gjordes visade att en tunn kropp kunde kopplas med en positiv livsframgång vilket kunde leda till en dålig självkänsla. Studien visade även att den största oron hos kvinnorna var männens förväntningar. Resultatet i min studie visade inte att tjejerna kände att de inte nådde upp till samhällets ideal men det visade att det finns en påverkan från samhället och media. Oron om männens förväntningar kom inte på tal utan det som diskuterades var medias bild som visas på hur en kvinna bör se ut. De tjejer som hade en invandrabakgrund gav intrycket av att de kände press eftersom de inte kunde vara sig själva hela tiden. De kände att de försökte leva upp till hemmets ideal framför föräldrarna och kunde slappna av lite mer utanför hemmet. Även om de kunde slappna av så uppstod någon slags press eftersom familjens

rykte var väldigt viktig och respondenterna höll koll på omgivningen så att inga rykten skulle startas. Detta kan vi återigen koppla till ovan nämnda studier av Walseth och Strandbu (2014) och Phelps och Nadim (2010) som båda handlar om att passa in i samhället. Walseth och Strandbu skriver om hur vissa tjejer fick undanhålla information för att inte bli dömda och hur en utav deltagarna inte kände att hon hade samma tankesätt som de andra tjejerna som hade samma etnicitet. Phelps och Nadim skriver om en slags identitets kris där ungdomarna inte vet var de hör hemma just på grund av sina dubbla kulturer.

6.5 Metoddiskussion

Frågan som uppstår är ifall jag hade kunnat göra denna studie på något annat sätt eller fått bättre resultat på något sätt? Enkäter hade inte gett mig ett bättre resultat eftersom jag ville ta del utav respondenternas tankar och uppfattningar på en djupare nivå. Det var en stor skillnad på intervjuerna det kändes som två olika grupperingar eftersom deras tankar och upplevelser var så olika. Det som inte var förväntat var intervju tiden. Intervjuerna med de etnisk svenska var väldigt korta och kändes inte lika personliga jämfört med resterande. Detta kan bero på mig som håller intervjun, de andra tjejerna kanske kände en samhörighet eftersom jag inte ser ut att vara etnisk svensk. Jag hade haft en önskan om att intervjua fler personer för att få en bredare kunskap och större tillförlitlighet. En kvalitativ forskning handlar om att tolka, förstå och beskriva olika uppfattningar. Detta gör att validiteten i en kvalitativ forskning gäller hela forskningsprocessen. Tillförlitligheten i en kvalitativ forskning skiljer sig från den kvantitativa. I en kvalitativ forskning behöver inte förändrade svar betyda att det är en låg tillförlitlighet utan ändrade svar kan bero på att intervjupersonen ändrat uppfattning eller fått nya insikter. Inom kvalitativa studier flätas därför validitet och reliabilitet samman. Som tidigare nämnt så är det inte endast datainsamlingen som spelar en roll utan forskarens förståelse genom hela processen, jag kände att jag hade en förståelse för båda parterna eftersom jag valde att lämna mina egna tankar och värderingar utanför. Jag var väldigt noga med att inte försöka påverka svaren utan lät respondenterna prata och dela med sig utav egna erfarenheter utan att ifrågasätta vad som sades. Validiteten gällande datainsamlingen kopplas till ifall forskaren samlat in trovärdigt underlag för att kunna göra en tolkning av respondentens uppfattningar (Patel & Davidson 2011). Jag känner att resultatet hade kunnat påverkas ifall de etnisk svenska tjejerna var mer personliga. Anledningen till de stora skillnaderna kan bero på att tjejerna med

invandrarbakgrund gick in lite djupare på detaljer jämfört med de etnisk svenska tjejerna. Eftersom de etnisk svenska tjejerna var väldigt kortfattade så fick jag kanske inte ta del av andra begränsningar eller uppfattningar som de kände.

7. Slutsats

Studien visade att en uppväxt med dubbla kulturer kan leda till en större press eftersom de känner att de måste tillfredsställa hemmets kulturella ideal samtidigt som de känner att de måste passa in i det svenska samhället. Studien visade tydligt en kulturell skillnad när det gäller det kvinnliga idealet. Tjejerna som levde i en dubbelkultur kände att de var tvungna att leva upp till föräldrarnas ideal medan de etnisk svenska tjejerna kopplade det kvinnliga idealet till en självständig kvinna som är nöjd med sig själv. De nämnde även att samhällets ideal var utseendefixerat vilket kunde påverka dem. Tjejerna med två olika kulturer kopplade det kvinnliga idealet till utseende, personlighet samt beteende. Det kvinnliga idealet kopplades om och om igen till vad de mångkulturella tjejerna inte bör eller får göra som kvinna. En markant skillnad mellan tjejerna visade studien när samtliga mångkulturella tjejerna påstod att de inte levde upp till det kvinnliga idealet som förväntades av föräldrarna eller av andra människor inom deras kultur medan de etnisk svenska tjejerna kände att de levde upp till sina föräldrars förväntningar så länge de var nöjda med sina själva.

8. Vidare forskning

När det gäller vidare forskning skulle jag gärna vilja se ifall en dubbelkultur kan leda till psykisk ohälsa och även inkludera föräldrar för att få ett klarare perspektiv på hur de tänker gällande kultur och uppfostran.

9. Referenser

- Blom, I., Sogner, S., & Rosenbeck, B. (2006). *Kvinnor i västvärlden från renässans till nutid: Renässans, information och revolution*. 1 uppl. Stockholm: Liber
- Brand, P.Z. (2000). *Beauty Matters*. Bloomington: Indiana University Press.
- Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 2., Uppl. Malmö: Liber
- Carlsson, B. (1996) *Kvalitativa forskningsmetoder för medicin och beteendevetenskap*. 1 uppl. Stockholm: Liber/ Almqvist & Wiksell medicin
- Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2011). *Research methods in education*. Milton Park, Abingdon. Oxon: Routledge
- Dahlöf, T. (1998) ”Byta ett ord eller två-”: *kunskapsmöten är kulturmöten är människomöten*. Stockholm: Carlsson
- Darwishpour, M. (2004). *Invandrarkvinnor som bryter mönster: hur maktförskjutningen inom iranska familjer i Sverige påverkar relationen*. 1. Uppl. Malmö: Liber
- Derenne, J., & Beresin, E. (2006). Body image, media and eating disorders, *Academic Psychiatry*, 30(3), ss 257-261, ERIC, EBSCOhost
- Dowling, C. (2000). *Svaghetsmyten: kvinnor på väg mot fysisk jämlikhet*. Stockholm: Natur och kultur
- Ely, M. (1993) *Kvalitativ forskningsmetodik i praktiken: cirkel inom cirklar*. Lund: Studentlitteratur
- Evans, PC. (2003). If only I were thin like her, maybe I could be happy like her: The self-implications of associating a thin female ideal with life success, *Psychology of women quarterly*, 27(3), ss. 209-214, ERIC, EBSCOhost
- Göthlund, A. (1997) *Bilder av tonårsflickor: Om estetik och identitetsarbete*. Diss. Linköping: Univ.
- Harris, R.J. (2001). *Myten om föräldrarnas makt: Varför barn blir som de blir*. Stockholm: Svenska fören för psykisk hälsa (Sfph)
- Kroksmark, T. (red.) (2011). *Den tidlösa pedagogiken*. 2., Uppl. Lund: Studentlitteratur
- Lövgren, K (red.) (2016). *Att konstruera en kvinna: Berättelser om normer, flickor och tanter*. Lund: Nordic Academic Press
- Patel, R., & Davidson, B. (2011). *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. 4., uppl. Lund: Studentlitteratur

- Phelps, J.M., & Nadim, M. (2010). Ideology and agency in ethnic identity negotiation of immigrant youth, *papers on social representations*, 19, 13.1-13.27
- Rostila, M., & Toivanen, S. (red.) (2012). *Den orättvisa hälsan: Om socioekonomiska skillnader i hälsa och livslängd*. 1 utg. Stockholm: Liber
- Thomsen, S.R. (2002). Health and beauty magazine reading and body shape concerns among a group of college women. *Journalism & Mass communication quarterly*, 74 (4), ss. 988-1007
- Walseth, K., & Strandbu, Å (2014). Young Norweigen-Pakistani women and sport: How does culture and religiosity matter?. *European physical education Review*, 20, 4, pp. 489-507, ERIC, EBSCOhost

Bilaga 1.

Missiv

Hej!

Jag är en student som läser det hälsopedagogiska programmet på Högskolan i Gävle. Jag har nu påbörjat min sista termin där jag ska skriva examens arbete inom pedagogik.

Syftet med min studie är att undersöka hur en uppväxt med två olika kulturer påverkar unga kvinnor i dagens samhälle. För att kunna undersöka detta behöver jag intervjua 6 tjejer mellan 20-25 år.

Intervjun kommer att pågå mellan 30-40 minuter och deltagandet är frivilligt. Du får när som helst bryta ditt deltagande. Intervjuerna kommer att spelas in och tas bort efter färdigställandet av arbetet. Du som deltagare är anonym. All datainsamling kommer endast att användas för arbetet.

Det färdiga arbetet kommer att presenteras för min handledare och klasskamrater. Arbetet kommer sedan publiceras på DIVA som är en databas för uppsatser där det är fritt fram för er att läsa!

Vid frågor och funderingar är ni välkomna till att kontakta mig!

Med vänliga hälsningar

Saman Ullah

Mail: hhp14suh@student.hig.se

Tel: 0763-05 38 57

Handledare:

Elisabeth Hedlund

Mail: ehd@hig.se

Bilaga 2.

Intervju

1. Hur gammal är du?
2. Vilket ursprung har dina föräldrar?
3. Vad ser du dig själv som? (vad klassar du dig själv som, vilket land kommer du ifrån?)
4. Hur har uppväxten sett ut? Har det funnits några hinder som du kände att andra i din omgivning inte hade? (fanns det begränsningar på dig som andra inte hade?)
5. Hur ser den ideala kvinnan ut för dig? Hur ska hon vara?
6. Hur ser den ideala kvinnan ut i hemmet? (enligt föräldrarna, vilken bild har målats upp för dig?)
7. Vad förväntas av dig som kvinna?
8. Känner du som inte är etnisk svensk någon skillnad i vad som förväntas av dig jämfört med de som är etnisk svenska?
9. Känner du som etnisk svensk någon skillnad i vad som förväntas av dig jämfört med de som inte är etnisk svenska?
10. Tycker du att du lever upp till det kvinnliga idealet som ni har i hemmet?
11. Hur mycket har du påverkats av idealet i hemmet jämfört med samhällets ideal?
12. Hur tror du att du framstår i andras ögon med samma kultur som dig?
13. Känner du någon slags press över hur du bör vara eller se ut?
14. Om ja, vart kommer pressen ifrån ?